

prosv. delegata iz Hrvatske iz Gl. Prosv. Sveta in razprave v šol. zakonu. — Širite Narodno Prosveto in naročajte jo!

— **Mesto obolelega hrvatskega delegata** v Glavnem Prosvetnem Svetu v Beogradu je prispel k razpravam o načrtu šol. zak. za osnovne šole njegov namestnik dr. Lg. Čajkovic.

— **Opozorjamo na članek** »Ženska ročna dela in učiteljice«, od katerega prinašamo danes drugi del. Posebno šolske odločitve faktorje opozorjamo na ta izvajanja.

— **Načrti kmet. svet. Vilj. Rohmana** o kmetijsko-nadaljevalnih šolah, ki jih prinašamo v današnji prilogi pridejo v razpravo tudi v Beogradu. Tovariše opozorjamo, da naj si prilogo shranijo, ker jo bodo sigurno še potrebovali, in jim pozneje ne bomo mogli več ustreči z njo, dasi jo bodo šele z odobritvijo potrebovali.

— **Umesten predlog celistiškega učiteljskega društva:** Višje oblasti pošiljajo zaporedoma razne ukaze za vsch vrst »fehtarije«: zdaj za rusko deco, zdaj za hčerko umrlega skladatelja narodne himne »Lepa naša domovina« itd. K temu se konstatira sledeče: 1. Vsako tako pobiranje med šolsko deco je jako mučno, ker imamo sami dovolj otrok, ki so bosí, lačni in golí. 2. Ljudstvo ima vtis, da si izmišljamo to sami in da se prime kaj pobrane celo nas. 3. Take želje (prošnje) višjih oblasti so za nas ukazi. 4. Učiteljstvo meni, da imajo višje oblasti celo nekak seznam učiteljstva, ki pridno nobira in mnogo pošlje, na drugi strani pa seznam onih, ki malo pošljejo in so v njihovih očeh narodno mlačni, pa dobivajo zato črne pike. Ostala učiteljska društva pa prosimo, da sklepajo v tem smislu.

— **Zahvaljujemo** se vsem tov. za izraze sočutja ob priliki izgube najinega ljubega Julčka. — Vinko in Julija Klanšek.

— **Značilno.** Občnega zbora Jugoslovenske Matice, podružnica Žalec in okolica, kateri predseduje tov. Petriček, se je udeležilo — vkljub 200 šapirografiranih valbil in reklame v časopisih — le 23 udov, med katerimi je bilo — skoro polovica — 9 učiteljev, in sicer 3 meščansko- in 6 ljudskošolskih; nadalje smo med navzočimi našli 5 posestnikov, 3 dame, 3 uradnike, 2 trgovca in 1 obrtnika. To se je izvršilo dne 5. februarja 1922 leta v Žalcu. Ali ni to značilno?

Vestnik za učiteljsnike.

DARILO ZA UČITELJSKI NARAŠČAJ.

Šmarsko učiteljstvo in drugi šmarski mladinojubi so darovali za knjižnico Udruženja marib. učiteljskega naraščaja 300 K, istotako tudi 4 mariborčani 80 K. Vsem darovalcem se Udruženje prisrčno zahvaljuje.

VABILO NA DEŽELO!

Ja, še celo odraslim ljudem, ki so menda mislili, da imajo zobe v požiralniku in ne v ustih, sem moral grizljaje iz grla v želodec »basati«, da sem jih rešil smrti pred zadušenjem.

Večkrat se je že pripetilo, da sem pozimi moral fizič ruvati. Mali otroci, ki pomagajo materam fizič zbirati, istega večkrat vsade kar v nos, kjer ob obili vlagi prehitro skalí. Prineso ga v šolo, češ da ga boli nos. Pomagati mu treba in ga rešiti bolečin, ker zdravnik ni blizu.

Mož, ki mu hoče hiša vsled starosti »vkuo zlesti«, je primoran novo pozidati. Slišal je nekje, da se lahko reši za 6 let hišno-razrednega davka; samo vedel ni, kako? Vprašamo, če res ni treba plačati »pečne štibre«, ako zida novo hišo.

Razložil sem mu to olajšavo, in mu pojasnil, da mora potem občine vložiti načrt stavbe.

»Pa bi mogoče tudi vi znali to narediti,« se je oglasil mož in moledoval je toliko časa, da sem mu obljubil »to kunšt« poizkusiti.

Ker je hiša na papirju dobro zrastle, mi je to prineslo slavo in zidal sem na papirju še več hiš, ljudje pa so bili rešeni »pečne štibre«.

»Tam, veste, ko ste nekoč pri tisti stari groblji zajca ustrelili, sem hotel vzeti nekaj kamna, da z njim posujem kolovoz. Sosed pa mi tega ne pusti, ker trdi, da leži groblje na njegovem. Meni grozi s tožbo pa vendar mislim, da groblja leži na mojem, gotovo pa ne vem. Mogoče vi poznate na »lonkarto«, pa bi šli z menoj, če bi vas mogel naprositi.«

Ustrežem in grem. Mapa ni hotela pokazati nobenemu pravice, groblja je ležala na parcelah obeh posestnikov. A: »Viš, da po lonkarti ni Tvoja!« B: »Kam na na ne boš jemal, bom pa komisjon vzdignil.« Nato jaz A-ju: »Kateri kolovoz pa ste mislili posuti?« A: »Tale, saj sami

vidite, kako je razdraban.« B. vmes: »Pa s tem kamenjem ga ne boš posipal.« Jaz: »Kdo na rabi ta kolovoz?« Oba: »Oba midva.« Jaz nato B-ju: »Koliko časa pa že leži tu groblja?« B: »Ne vem, še za mojega ranjkega očeta je bila tu.« Jaz: »Čudno se mi zdi, da se upirate sosedovi nameri. Če vas tišči par sto kron, vzdignite komisijo: dosegli po mojem mnenju ne boste ničesar, ker komisija se bo morala tudi ravnati po mapi. Sosed bo postal vaš sovražnik, groblja bo pa bržčas še nadalje tu ležala. Ali bi ne bilo boljše, da oba zvožita vse kamenje v kolovoz, ker je res potreben posipanja. Na dnu prostora postavita mejnik, prazen in očiščen prostor pa prekopljeta in obsejeta. S tem bodeta imela kar večkratni dobiček. Ostala si bodeta prijatelja, stroškov ne bo imel nihče, kolovoz bo zboljšán in slednjič si še oba pridobita nekaj zemlje za obdelovanje. B: »Naj pa bo.« In bilo je tako. Jaz pa sem še večkrat »igral geometra pri gmanjskem komisijonu«.

(Daže prihodnjič.)

Naše nar. prosvetno delo.

NAŠE IZVENŠOLSKO DELO.

(Prerod.)

Začelo se je, zato pa pojdemo dalje in ne odnehamo, pred vsem pa ne ostanimo na sredi pota kot je naša navada. Čemu je treba prerod podpirati, mi ni potreba pojasnjevati, ker menda vsak že ve, da naroda ne smemo pustiti v sedanjem kritičnem stanju.

Učitelji smo dolžni, da pomagamo z vsemi močmi dalje naši »prerodovi« barki, ne morda zato, ker smo v ta namen plačani (plača ne dosega niti dela v šoli), ampak zato, ker smo edini napredni stan, ki smo razpredeni v najširše narodove mase in zato najbolj poznamo potrebe in vrzeli.

Potrebno pa se mi zdi povdariti, da moramo na dveh poljih zastaviti svoje prosvetiteljsko delo, ker najdemo v narodu dve potrebi:

1. Splošna izobrazba in morala, in
2. Narodna in državna zavest.

Mi vsi smo že od nekdaj imeli dve točki pred očmi ter se po njih ravnali, toda duh časa zahteva posebno v tem trenutku največje pažnje, posebno na drugo točko.

Nemštvo, oziroma tuj jarem, sta v našem narodu ubila vsak čut samozavesti in vero v lastno moč. Znal je nas neprijatelj odtujiti od lastnega ognjišča, zato pa smo vedno občudovali vse, kar je prišlo od zunaj, a lastno smo bagatelizirali. Pomislimo samo na proizvode iz naše in tujih držav. Vsaka reč je boljša iz Avstrije, še boljša iz Nemčije, in ker je oddaljenejša Francija, so njeni proizvodi še boljši, kam šele angleški in ameriški. Ne pomaga vse nič, to nam leži že sto in stoletja v krvi.

Pa bomo si odkriti! S koroškimi plebiscitom smo bili zelo razočarani, kako pa bi bili šele, ako bi bil plebiscit uveden tudi za Kranjsko. Še danes bi pol kranjskih glasov bilo za Dunaj! Tega vsega ne bi mogli prišteti na rovaš narodu, kolikor več onemu, ki ga ščuva in širi med njim nezadovoljstvo do lastne države, do lastnega naroda.

Tu bomo našli učitelji dela dovolj, zato ga le pogumno prevzemimo na rame. Kakor pa je butara močnejša od šibe, tako tudi ne smemo delovati razcepljeno in posamezno temveč skupno in smotreno.

Vsaka vas ima svoj glas, tako tudi vsak predel in kraj svoje navade in potrebe, po katerih se mora ravnati prosvetiteljsko delo; zato pa moramo stvoriti enote, ki organizirajo, upeljejo in vodijo vse delo. V ta namen je potrebno, da izvoli vsako okraj učit. društvo prosvetni odsek, ki prevzame to delo nase. Ta odsek stopi v zvezo z vsemi šolskimi vodstvi, ki mu poročajo o razmerah in potrebah naroda, da dobi podrobno sliko svoje okolice. Nato pa gre odsek šele na delo z različnimi sredstvi izmed katerih naj omenim le dve: predavanja in predstave. Iz poročil šolskih vodstev se bo razvidelo, kakšna predavanja so tu ali tam najbolj potrebna, zato bo vedel odsek, kakšne predavatelje naj išče. Mnogo jih bo našel med učiteljstvom, druge pa bo dobil na razpolago pri centrali »Preroda« v Ljubljani.

Pripomnim pa že sedaj, da moramo paziti pri predavanjih, da ne odbijemo naroda, kajti ljudstvo je nezaupljivo in sodi vse le po prvem utisu. Razen poljudnosti, ki je prvi pogoj, stavim jaz še drugega: Predavanje bodi kratko in raznoliko. Na en večer lahko pridejo tri teme, toda vsaka se naj absolvira v 20—30 minutah. Odsek pa naj gleda tudi na to, la

nastopijo najprej tuji predavatelji, a zaključno besedo naj ima domači vodja ali učitelj. S tem se popularizira šolo med narodom, na drugi strani pa dobe ljudje večje zaupanje do tujih nepoznanih govornikov.

Odsekova naloga naj bo tudi, da potom učiteljstva organizira v vsaki občini, vsakem šolskem okolišu odre in igralna društva. Zbira drame in druge igre ter jih razposiljuje po vaseh. Nazadnje pa vzpodbuja, agitira in deluje, da se po vaseh ustanove knjižnice in druga prosvetna društva. Pred vsem pa naj bo odsekova naloga, da budi in kontrolira zaspance.

Tem odsekom bi naj šla na roke tudi pokrajinska šolska oblast v tem, da bi plačevala potne stroške tistim predavateljem, ki gredo predavat v tuje okoliše, posebno onim iz centrale. Pri naših mizernih plačah naj se nikar ne zahteva še teh žrtv. V Srbiji dobiš plačano, kadarkoli greš predavat iz ene občine v drugo.

Menim, da bi učiteljstvo mnogo pripomoglo »Prerodu« ter bi na tak način moglo postati pri njem prvi faktor; nikdar pa nas ne pridobite z zmerjanjem pižancev, ker pri nas ni učiteljev, ki bi bili dan za dnem pižani.

Drago Hudé.

Šolski odri,

—po Naznanilo. Vsem onim cenjenim tovarišem, ki se pogosto obračajo do mene z raznimi vprašanji glede mladinskih iger, posebno onim, ki žele prirediti lepi bajki »Pogumni Tonček« in »Trnjulčico« v ljudno naznanjam, da imenovanih iger nimam več doma. Izposojeni sta. Oglasilo se je za nje že 12 kolegov. Postrežljivi tovariš Levstik iz Krškega utegne obe igrí imeti in on bo rad postregel. Ko dobim igre nazaj, bom tudi jaz posodil po vrsti onim, ki so me prosili. K igri »Trnjulčica« pripominjam, da je pevške in glasbene točke priredil prav okusno tukajšnji občinski tajnik g. Peter Jereb, ki izposoja note proti dogovorjenemu plačilu. — V Litiji, 6. februarja 1922. — Bernard Andoljšek, vodja.

—po Konjiški okraj. Žiče. (Šolski oder.) Na Kraljevo je priredila učiteljica M. Bezljajeva predstavo s šol. mladino. Deklamacije domoljubnih pesmi, enodejanka »Darežljivi otroci«, dvodejanka »Dve teti«, vse so otroci dobro pogodili. Nastopila so tudi šoli odrasla dekleta v šaloigri »Pri gospodi«. Ljudstvo se je najbolj zabavalo in sološno želelo, da se še ponovi. Zanimanje za predstavo je bilo toliko, da je moralo mnogo ljudi oditi, ker ni dobilo prostora. Tokrat je prišlo namreč razen domačinov tudi mnogo ljudi iz sosednjih vasi. Cenrav je bila vstopnina prostovoljna, se je nabrala vseeno lepa vsotica, ki se uporabi za šol. knjige.

—po Špitalič. (Šol. oder.) V Špitaliču pa je napravil nadučitelj Kržič prvi poskus, in sicer tokrat le z odraslo mladino. Dekleta so dobro pogodila burko »Jeza nad betelinom«, fantje pa še bolje burko: »Trije tički«. Nikjer je ne bi mogli bolje igrati. Tov. Kržič je že s tem prvim poskusom dokazal svojo sretnost in zmožnost — zakaj ni šala v tako zakotnem, hribovskem kraju, kjer je takorekoč svet s plankami zabiti postaviti oder in vaditi igre in poleg tega si omisliti še pevski zbor, ki je zapel kljub temu, da je nastopil prvič, prav dobro nekaj pesmi. Čestitamo tov. Kržiču na tem uspehu in prepričani smo, da nas še večkrat tako prijetno presenetí.

—po Zibiki — okr. Šmarje. (Otr. oder.) Na Svečnico smo bili pri šolski predstavi v Zibiki. Običajen vzpored je bil zelo obširen. Čudili smo se nastopu otrok pri igrah »Sneguljka« in »Šivilja Klara«. Presenetili so nas ljubki pevci s čistimi močnimi glasovi in s sigurnostjo, s katero so neli zelo težke pesmi kakor: »V hribih se dela dan« (3 glas.), »Sarafan«, »Bledi mesec« i. dr. Presledke med igrama so izpolnile razne deklamacije in pa pesmi, ki jih je pel moški zbor — zibški mladeniči. Pevci in igralci so izbornorešili svojo nalogo. Ljudstva se je nabralo nepričakovano veliko. Bogato je bil poplačan trud, ki sta ga imela prireditelja g. in ga. Blazinšek; lahko sta zadovoljna.

—po V Tržišču je priredil učiteljski zbor s sodelovanjem domačih pevcev v nedeljo dne 5. t. m. šaloigro: »Kakršen gospod tak sluga«, ki je izvalila plobe smeha, in nekaj pevskih točk, med katerimi je: »Vasovalec« najbolj ucajal. S prireditvijo so bili prav vsi zelo zadovoljni. Sodelujočim tovarišem, tovarišicam in pevcem je lep uspeh pač najboljša zahvala in zadoščenje za njihov trud.

—po Sv. Lovrenc Sl. g.: Tukajšnja šol. mladina je 15. I. urizorila igri »Janko in Metka« in »Škratelja«. Kakor igri, tako je ugačalo občinstvu tudi petje in deklamacije. Uspeh je bil v vsakem oziru jako dovoljen. Na prošnjo občinstva

se je predstava 22. I. ponavljala pri znižanih cenah. Čisti dobiček je žela šolska knjižnica.

Šolske ljudske knjižnice.

—pk. Ali res nimamo več šol z ljudskimi knjižnicami, kakor samo dve? Samo dvoje šolskih vodstev nam je poročalo, da obstoja na šoli ljudska knjižnica, ki posluje in je v rokah učiteljstva. O ljudskih knjižnicah po ljudskih šolah je razpravljala tudi naša prva pokrajinska skupščina UJU v Rogaški Slatini. Konstatirano je bilo, da leži mnogo leposlovnih in poljudno poučnih knjig v naših okr. knjižnicah, v lokalnih šolskih učiteljskih knjižnicah in deloma v šolarskih knjižnicah kot mrtev kapital, ki bi se pa bogato obrestoval, ako bi se te knjige izločile v javne ljudske knjižnice na posameznih šolah, katerih upravo bi prevzelo učiteljstvo iste šole. Vendar bi bilo treba to vprašanje rešiti nekakim uredbenim potom in v soglasju s šolsko oblastjo. — Z zbiranjem knjig za ljudske knjižnice na posameznih šolah se pa lahko prične brez odloga.

Ljudska predavanja.

—pp Držimo se principa, da prirejamoljudska predavanja le v šoli in potom šole, da uveljavimo šole kot nevtralen prosvetni faktor, ne samo za mladino, ampak tudi za ljudstvo sploh. Predavanja pa naj ne bodo ljudstvu samo pouk, temveč tudi razvedrilo in zabava. Zato opuščajmo teme, ki izzvene samo kot »moralne pridige«, izberimo si živalne in zabavne predavatelje ali si jih pa skušajmo pridobiti od drugje, kar napravlja še boljši vpliv. Treba sistematičnega in vztrajnega dela tudi na tem polju. Predavanja bi se dala združiti tudi z nastopi — pevskimi i. dr. — odrasle mladine, da bi imela večjo privlačno silo.

Vsak Jugoslovan mora biti član „Jugoslovenske Matice!“

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine i. t. d. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarna »Učiteljske tiskarne v Ljubljani«, Frančiškanska ulica šte. 6.

—k Knjiga za preračunanie vseh vrst obsegov, površin in vsebin z M-mero in z metrom ter tekočin nepolnih, vodoravno ležečih sodil in valjih. Spisal Alojzij Ermenc, podpreglednik fin. straže. Pisatelj pravi sam: Posebnost knjige je ta, da se s pomočjo iste lahko izračunajo stvari popolnoma natančno, n. pr. ugotovitev množine tekočin v nepolnih posodah in živa teža goveje živine brez tehtnice. Knjiga ima pomen za slabega računarja, za dobrega pa, ker si prihrani mnogo časa, kajti s pomočjo knjige je treba samo dve ali tri številki sešteti in eno odšteti.

Obrtno nadaljevalno šolstvo.

—o Računstvo za ženske obrte. Sestavil Henrik Podkrajšek, prof. na sred. tehn. šoli. Odobrilo ministrstvo za trgovino in industrijo. Cena vezani knjigi 28 K. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna. Knjiga obsega sledeča poglavja: Osn. rač. s celimi in dec. števi; osn. rač. z navadnimi ulomki; procentni račun; obrestni rač.; o novcih in denarnih zavodih; o zavarovanju za bolezen, strokovni del; o kalkulacijah v obče; kaj tudi lahko vpliva na prodajno ceno obrtnih izdelkov; donosnostni ali rentabilitetni račun. Poleg tega ima tudi tabelarične dodatke praktične vrednosti. — Priporočamo!

—o Knjigovodstvo za ženske obrte. Sestavil Henrik Podkrajšek, prof. na tehn. sred. šoli. Odobrilo oddelek ministrstva za trgovino in industrijo. Cena vezani knjigi 12 Din. Založila in natisnila Učiteljska tiskarna. Knjiga obsega sledeča poglavja: O knjigovodstvu; knjige obrtnega knjigovodstva; gospodarski proračuni. — Priporočamo!

Iz nase organizacije.

Društvene vesti.

+ Okrajno učiteljsko društvo Ljubljana ima redni občni zbor v soboto, dne 25. februarja t. l. ob 6. uri popoldne pri sv. Jakobu. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, 2. Poročilo pedagoško-didaktičnega, gospodarsko-obravnega in prireditvenega odseka, 3. Volitev društvenega odbora in odsekov, 4. Slučajnosti, K obilni udeležbi vabi odbor.

+ Učit. društvo za mariborski okraj. Dodatek: 1. točka — neizpremenjena, 2. točka — Pojasnila k spisovanju novih šolskih tiskovin. (Poroča g. nadzornik M. Lichtenwallner.) 3. točka — Doneski k umetniški vzgoji. (Poroča tov. Radovan Jaut.) 4. točka — Slučajnosti.

+ **Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj** zboruje dne 2. marca v Mariboru v mali dvorani »Narodnega doma« točno ob 10. uri po sledečem sporedu: 1. Poročilo predsednika. 2. Doneski k umetniški vzgoji. (Poroča tov. Radovan Jaut). 3. Slučajnosti. Zborovanje je za vse članstvo obvezno. Odsotnost se mora opravičiti! — Albin Spreitz, t. č. predsednik.

+ **Zborovanje — z občinim zborom — Savinjskega učiteljskega društva** se vrši dne 23. februarja 1922 točno ob 2. uri popoldne na Gomilskem po sledečem sporedu: 1. Nagovor tačasnega podpredsednika. 2. Zapisnik in dopisi. 3. Poročilo tajnice. 4. Poročilo blagajničarke. 5. Določitev članarine za 1922. leto. 6. Volitev novega odbora. 7. Predavanje tov. Lopar-nik-a: »Nekaj misli o glavnem problemu modernega narodnega gospodarstva«. 8. Poročilo tovarišice Brišnikove o I. drž. skupščini UJU v Zagrebu. 9. Razgovor o novem osnutku šolskega zakona. 10. Nasveti in želje. — K občinu udeležbi vabi odbor.

+ **Zborovanje učit. društva za ptujski okraj** z dne 2. februarja 1922. Bilo je nadaljevanje občnega zbora, na katerem je bil izvoljen za predsednika društva tov. Janko Lešnik.

Agitacija za učiteljsko »Samopomoč«.
V ta namen se razpošlejo okrožnice na vse šole. Za zdravniško izpričevalo se določi zdravnik, ki bo napravil izpričevala za vse. Naj ne ostane nihče izven »Samopomoči«!

Poslovnik za častni sod.
Izpolnil in odobril se je poslovnik za častni sod, ki ga je predlagal tov. I. Zol-nir. (Obstoji iz 4 članov in 2 strankinih onikov, ki pa nimata glasovalne pravice. Izvoli jih učit. na zborovanju za vsak slučaj posebej. Stroške plačata stranki. Razprava je tajna, razsodba se objavi pri zborovanju.

Gospodarske zadeve.
Iz društvene blagajne se daruje 100 Din. za nagrobni spomenik pok. tov. Gradšniku in se plača 1 delež »**Tvornice učil.**« Ostanek se porabi za knjižnico. Članarina se zviša na letnih 75 Din.

+ **Celjsko učiteljsko društvo** je zborovalo na Svečnicu v Celju. Mnogo došlih dopisov se je vzelo na znanje.

Šolski zakon.
Poudarjalo se je, da je novi šolski zakon za nas nespremenljiv, ker ne odgovarja našim načelom v marsikaterem oziru. Na predlog tov. Pristovška se sklene, tozadevne izpreminjvalne predloge vpslati poverjeništvu v končno upoštevanje. **Glede razširjenja Zvončka** med šolsko mladino se želi, da bi ta mladinski list pripravljali tudi vzorno čtivo za bodoče čitanke.

Učiteljska samopomoč.
Predsednik naznanja tudi o zavednosti učiteljstva, da je pristopilo k Samopomoči iz našega društva do sedaj 80 tovarišev-ic.

Pevski zbor.
Društveni pevovodja vabi vse pevce in pevke k prvi pevski vaji, ki se vrši povodom prih. zborovanja pol ure po-prej.

Predavanje.
Predaval je tokrat tudi g. dr. Pivko iz Maribora o temi: »O klasifikaciji jugoslovenskih jezikov«. Dovršeno in globoko zasnovano predavanje je nudilo zborovalcem resničen umetniški užitek. Prihodnje zborovanje prvi četrtek v aprilu!

+ **Logaško učiteljsko društvo** je zborovalo dne 28. jan. t. l. na Rakeku. Navzočih je bilo 46 članov.

Otvoritev.
Predsednik tov. Kosin pozdravi navzoče ter omenja, da se veliko število tovarišev ni moglo udeležiti zborovanja zaradi snežnih zametov. Spominja se pre-rane smrti društv. blagajničarke tov. Remžgarjeve. Zborovalci se v znak sožalja dvignejo s svojih sedežev. Dalje omenja, da se je dosedanji nadzornik tov. M. Kabaj odpovedal tej službi ter da je pisar-niško vodstvo poverjeno tov. L. Punču-hu. Zatem poroča, da je poverjeništvu UJU sicer vzelo v znanje delitev društva, ven-dar izraža upanje, da ostanemo kljub temu skupaj.

Poročilo predsedstva.
Najprej je tov. K. Štravs podal v kratkih obrisih zanimivo zgodovino društva. Učiteljstvo se je pri tem s hvalež-nimi sreci spominjalo dosedanjih borcev za naš dobrobit. Sledilo je temu tajniško in blagajniško poročilo in končno poročilo knjižničnega odbora. Tu je tov. L. Pun-

čuh poročal, da zahteva učiteljstvo idrijskega sod. okraja del knjižnice zase. Ker spada zadeva v področje razmejitvene komisije, se je navela na knjižn. odboru na-loga, da zastopa v tem pogledu učiteljstvo okraja in njegove interese.

Delitev društva
se opusti ter se poveri posebnemu odseku naloga, da izdela poslovnik za oba odse-ka: logaškega in cerkniško-loškega.

Volitev odbora.
Izvoli se po listkih novi odbor, ki se je konstituiral takole: predsednik tov. Punčuh, podpredsednica tov. Vilarjeva, tajnik tov. Žnidaršič, namestnica tov. Al. Modičeva, blagajničarka tov. M. Mo-dičeva, namestnik tov. A. Harmel ter pregledovalci računov tov. Drago Čes-nik, K. Štraus in T. Doljak. Izvolilo se je tudi društvom, razsodišče s tov. Repičem na čelu.

Volitev zastopstva v okraj. š. svet.
Za zastopnika se izvolita tov. K. Štraus in A. Harmel, za namestnika pa tov. J. Skubic in T. Doljak.

Slučajnosti: Proti discipliniranju brez dokazov.
Tov. Žnidaršič predlaga resolucijo naperjeno proti discipliniranju učiteljstva brez dokazov krivde in zaslišanja t. i. brez redne discipl. preiskave.

Draginjske doklade.
Tov. Kosin predlaga resolucijo glede uvrstitve okraja v V. (IV.) razr. drag. doklad, nakar se sklene vpslati mero-dajnim faktorjem tzd. spomenico z zahte-vo, da se okraj uvrsti najmanj v III. raz-red z ozirom na obmejni položaj ter naravnost obupno gmožno stanje.

Novi nadzornik.
Isti predlaga, naj se vpslje višjemu šol. svetu resolucijo z zahtevo, da bodi bodoči nadzornik mož, ki uživa v okraju vsestransko zaupanje učiteljstva. Z.

+ **Občni zbor učiteljskega društva za politični okraj Ljutomer**, ki se je vršil 19. januarja 1921 v Radincih, je pokazal bestro sliko društvenega delovanja.

Tajniško poročilo.
Tov. tajnik poroča, da je društvo v pret. poslovnem letu marljivo sodelo-valo na izpopolnitvi lastne organizacije, stalo je na braniku učiteljskih pravic, delovalo je na lastni izobrazbi in prereše-tovalo je mnogo vprašani vzgoje in pou-ka, ter da so dobila zato zborovanja, ka-terih je bilo v preteklem letu šest, uradni značaj. Društvo je primerno proslavilo svoj petdesetletni obstoi, katerega je za-ključil sijajno uspeli koncert. Novo leto nastopa v znamenju boja za dober šol. zakon. Pojavlja pa se zopet hidra, ki nas je morila tolika leta in o kateri smo mi-slili, da je izginila: borba za obstanek. Po poročilu ostalih društvenih funkcij-nariev, se preide k volitvam.

Novi odbor.
Izvolijo se naslednji: Predsednik tov. Mavrič Karol, podpredsednik Cvetko Fran, tajnik Stopar Slavko, blagajnik Mikl Ciril, knjižničar Robič Janez, pevovodja Zacherl Fran. Namestnikom pa: Tov. Sever Minka, Čuk Leopold in Za-cherl Slavica.

Šolski zakon.
Radi ničlo odmerjenega časa, se do-loči razgovor, o osnutku novega šol. za-kona, na prvo prihodnje zborovanje.

Protest zoper premeščanja.
Učiteljstvo je odločno protestiralo proti premeščanju stalnega učiteljstva.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.
Z današnjo številko smo ustavili list vsem tistim neorganiziranim naročnikom, ki do danes še niso poravnali naročnine za leto 1921. Naj jim bo to resen opomin, da se vendar že enkrat spomnijo svoje dolžnosti. —

Nekaterim članom in članicam smo na predlog glavnega blagajnika ustavili liste, ker še do danes niso poravnali čla-narine za leto 1921, pri okrajnih društvih. Listov naj nikar ne reklamirajo! Ko bo-do storili svojo dolžnost napram organi-zaciji, jim bomo itak zopet pošiljali liste. Malo več reda bi bilo želeli v tem oziru! Upravnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.
G. I. P. T. — **Draginjske doklade** ne bodo še izplačane, dokler se ne izvede redukcija uradništva in se ne najde kritja. Vendar tečejo že od 1. januarja 1922. Tudi drugo državno uradništvo pritiska na vladu, da bi čimprej izvedla izplačilo — pa dosedaj brez uspeha. Trgovci pa pri tem že dvigajo na ta račun cene in bodo imeli priliko, da jih bodo dvignili ob našem iz-plačilu že drugič.

Tov. St. Živ. Bojanci-Črnomelj. Dr-žimo se strogo principa, da naj list ne pri-naša literarnih proizvodov, ampak v prvi vrsti stanovske, učiteljske razprave in vprašanja. Pošlite nam članke strokov-no-pedagoške vsebine, pa Vam dragevo-lje ustrezemo.

Odgovorni urednik:
Franc Štrukelj.
Last in založba UJU — poverjeništvu
Ljubljana.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Št. 833/o. š. sv.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

V šolskem okraju ljubljanske okolice se po odredbi viš. šol. sveta z dne 11. fe-bruarja 1922, št. 2158 razpisujejo v stalno popolnitev sledeče službe:

Bevke, služba za nadučitelja in 1 učiteljico;
Brezje, služba za učitelja-voditelja;
Brezovica, služba za nadučitelja;
Borovnica, služba za 2 učitelja;
Dev. Mar. v Polju, služba za 2 učite-lja in 1 učiteljico;

Dobrava, služba za 1 učitelja;
Grosuplje, služba za 1 učiteljico;
Horjul, služba za 1 učiteljico;
Ježica, služba za 1 učiteljico;
Kopani, služba za učitelja-voditelja;
Notranje Gorice, služba za učiteljico;
Preserje, služba za nadučitelja;
Preska, služba za učitelja;
Rakitna, služba za učitelja-voditelja;

Sostro, služba za učitelja;
St. Jurij, služba za učitelja in učite-ljico;

Št. Vid, služba za učitelja;
Šmarje, služba za nadučitelja;
Šmartno pod Šmarno goro, služba za učitelja in učiteljico.

Pravilno opremljene prošnje z oseb-no podpisnico, spolnieng natančno po vseh rubrikah, naj se vložijo po predpisani služ-beni poti do dne

3. marca 1922.
pri podpisnem okrajnem šolskem svetu v Ljubljani.

Okrajni šolski svet v Ljubljani,
dne 11. februarja 1922.
Predsednik: **Dr. Feriančič, I. r.**

Št. 373/m. š. sv.

RAZPIS SLUŽBE.

Na I. mestnem otroškem vrtcu na Zaloški cesti v Ljubljani je vsled naročila višjega šolskega sveta z dne 18. januarja 1922 št. 449 v stalno popolnitev razpisano mesto **voditeljice zavoda** s sistemizirani-mi službenimi prejemki.

Prosilke za to učno mesto, izprašane otroške vrtarice, naj svoje pravilno opremljene prošnje po predpisani službeni poti vlagajo pri podpisnem mestnem šol-skem svetu vsaj do **10. marca 1922.**

Zakasnele, ali na pomanjkljive proš-nje se ne bodo vpoštevale.

Mestni šolski svet ljubljanski,
dne 6. februarja 1922.

Prva češka tvornica glasbe instrumentov na Moravskem

Josip Lidl

Brno (Čehoslovaško).

Dobavitelj za jugoslovenske šole in za jugoslovensko ministrstvo vojne in mornarice. Ceniki v hrvatskem jeziku na zahtevo zastoj.

Gg. učiteljem popust.

Prva češka tvornica harmonijev

Lidl & Velik

v Boskovicah

Moravsko-Čehoslovaško.

Skladišče v Brnu. Skladišče v Brnu.

UČITELJSKA KNJIGARNA v Ljubljani

priporoča naslednje nove knjige:

Nekoč je bilo jezero.
Spisal Gustav Šilih. Krasno vez. D 12'50

K. Wider Moje prvo berilo. Sedmi natisk vez. D 3'—

E. Gangl Druga čitanka. Vez. D 7'—

Pomočniška izkušnja za rokodel. obrte.
Spisal H. Podkrajšek. — Broš. D 3'50

Knjigovodstvo za ženske obrti.
Spisal H. Podkrajšek D 12'—

Računstvo za ženske obrte.
Spisal H. Podkrajšek. D 7'—

Prva srbska ali hrvatska čitanka
za slov. osnovne šole. Priredili Iv. Lésica, P. Lokovšek in dr. R. Molé D 6'—

Namen, razvoj in organ. obrt. strok. šolstva drugod in pri nas.
Spisal M. Presl, prof. na drž. obrt. šoli v Ljubljani, broš. D 3'50

Na planine.
Spisal Pavel Kunaver. — S 16. slikami, vez. D 12'50

Zbirka važnejših novih naredb in odredb.
Spisal F. Fink D 5'—

Imenik
šolskih oblastev, osnovnih, meščanskih (strokovnih), srednjih šol, liceja in učiteljska v Sloveniji po stanju šol. leta 1920/21. D 10'—